

KOMUNIKAT PRASOWY nr 50/24

Luksemburg, 21 marca 2024 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-61/22 | Landeshauptstadt Wiesbaden

Obowiązkowe umieszczenie w dowodach osobistych dwóch odcisków palców jest zgodne z prawami podstawowymi do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych

Mimo to, ponieważ rozporządzenie przewidujące ten środek zostało wydane na złej podstawie prawnej, Trybunał Sprawiedliwości stwierdził jego nieważność, utrzymując jednak jego skutki najpóźniej do 31 grudnia 2026 r., by prawodawca europejski mógł wydać nowe rozporządzenie na prawidłowej podstawie prawnej

Obowiązkowe umieszczenie w dowodach osobistych dwóch odcisków palców jest zgodne z prawami podstawowymi do poszanowania życia prywatnego i do ochrony danych osobowych. Jest ono uzasadnione celami polegającymi na zwalczaniu wytwarzania fałszywych dowodów osobistych i oszustw dotyczących tożsamości, a także na zapewnieniu interoperacyjności systemów weryfikacji. Trybunał orzekł jednak, że rozporządzenie przewidujące ten środek jest nieważne, ponieważ zostało przyjęte na złej podstawie prawnej i w konsekwencji w niewłaściwej procedurze ustawodawczej. Z uwagi na poważne negatywne skutki, jakie mogłoby mieć stwierdzenie nieważności ze skutkiem natychmiastowym, Trybunał utrzymał skutki rozporządzenia najpóźniej do 31 grudnia 2026 r., do dnia wejścia w życie nowego rozporządzenia.

Obywatel niemiecki zaskarżył do niemieckiego sądu odmowę miasta Wiesbaden wydania mu nowego dowodu osobistego bez umieszczenia w nim jego odcisków palców.

Sąd ten zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o zweryfikowanie ważności rozporządzenia Unii przewidującego obowiązek umieszczania dwóch odcisków palców na nośniku danych dowodów osobistych¹.

Po wnikliwym zbadaniu sprawy Trybunał stwierdził, że **obowiązek umieszczania dwóch pełnych odcisków palców w nośniku danych dowodów osobistych stanowi ograniczenie prawa do poszanowania życia prywatnego i prawa do ochrony danych osobowych**, gwarantowanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

Jest ono jednak uzasadnione celami interesu ogólnego polegającymi na zwalczaniu wytwarzania fałszywych dowodów osobistych i oszustw dotyczących tożsamości, a także na zapewnieniu interoperacyjności systemów weryfikacji. Jest ono właściwe i konieczne do realizacji tych celów i nie jest w stosunku do tych celów nieproporcjonalne.

W szczególności w zakresie, w jakim umieszczenie dwóch odcisków palców umożliwia zwalczanie wytwarzania fałszywych dowodów osobistych i oszustw dotyczących tożsamości, może się ono przyczynić zarówno do ochrony życia prywatnego osób, których dane dotyczą, jak i – szerzej – do zwalczania przestępczości i terroryzmu. Ponadto, umożliwiając obywatelom Unii wykazanie swej tożsamości w wiarygodny sposób, ułatwia ono wykonywanie ich prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu w Unii Europejskiej. Cele tego umieszczenia mają więc szczególne znaczenie nie tylko dla Unii i państw członkowskich, lecz również dla obywateli Unii.

Samo umieszczenie wizerunku twarzy stanowiłoby mniej skuteczny środek identyfikacji niż umieszczenie, oprócz

tego wizerunku, dwóch odcisków palców. Starzenie się, styl życia, choroba lub zabiegi chirurgiczne mogą bowiem zmienić cechy anatomiczne twarzy.

Sporne **rozporządzenie zostało jednak przyjęte na niewłaściwej podstawie prawnej**² i w konsekwencji w ramach niewłaściwej procedury, mianowicie w zwykłej procedurze ustawodawczej zamiast w procedurze specjalnej, wymagającej w szczególności jednomyślności Rady. **W związku z tym Trybunał orzekł, że rozporządzenie jest nieważne.**

Stwierdzenie nieważności rozporządzenia ze skutkiem natychmiastowym mogłoby jednak wywołać poważne negatywne konsekwencje dla znacznej liczby obywateli Unii Europejskiej i dla ich bezpieczeństwa w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. **Z tego powodu Trybunał utrzymał skutki rozporządzenia do czasu wejścia w życie, w rozsądnym terminie i najpóźniej do 31 grudnia 2026 r., nowego rozporządzenia**, przyjętego na właściwej podstawie prawnej.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/1157](#) z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych obywateli Unii i dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się.

² Parlament Europejski i Rada przyjęły je bowiem na podstawie art. 21 ust. 2 TFUE, dotyczącego prawa obywateli europejskich do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. Dobrą podstawą prawną jest jednak bardziej szczegółowe postanowienie art. 77 ust. 3 TFUE, odnoszące się do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, a dokładniej polityk dotyczących kontroli granicznej, azylu i imigracji. To ostatnie postanowienie przewiduje specjalną procedurę ustawodawczą, a w szczególności jednomyślność Rady.